

Raadsbrief zienswijzen ontwerpbegroting 2026

Soest, 28 mei 2025

Aan de raden van de gemeenten die deelnemen in de GR AVU

Geachte leden van de Raad,

Uitvoering gevend aan de artikelen 35 en 37 van de statuten van de gemeenschappelijke regeling Afval Verwijdering Utrecht, bieden wij u onze reacties aan op de door de gemeenteraden ingediende zienswijzen op ons voorstel "Ontwerpbegroting 2026".

Zienswijzen ontwerpbegroting 2026

Zienswijzen zijn ingediend door de gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrecht en Wijk bij Duurstede. Deze leiden niet tot inhoudelijke of getalsmatige wijziging van de begroting.

Gemeente De Bilt vraagt naar de mogelijkheid om de raming van de inkomsten van het oud papier minder conservatief te ramen, - dat wil zeggen, hoger -, zodat de uiteindelijk aan de AVU te betalen totale netto-kosten lager uitvallen.

Gemeente Rhenen bepleit om voor wat betreft de eenduidigheid op de AVU-begroting de indexatie toe te passen die ook geldt voor het gemeentefonds.

Gemeente De Ronde Venen stelt dat in de meerjarenbegroting 2026-2029 wordt geen rekening gehouden met de mogelijke uittreding van gemeenten die zich vanaf 2027 aansluiten bij een publieke organisatie en wil graag dat de AVU eventuele financiële gevolgen alvast in beeld brengt om dit binnen het AB te bespreken.

Gemeente Stichtse Vecht laat weten dat wordt verwacht dat de AVU in het kader van mogelijke bezuinigingsoperaties streeft naar een kwalitatief goede dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten.

Gemeente Utrecht benadrukt dat de raden worden geïnformeerd over de komende aanbestedingen, hoe deze eruit gaan zien, welke criteria daarin een rol spelen, hoe wordt gestuurd op duurzaamheid en social return en hoe de raden van de deelnemende gemeenten hierop invloed uit kunnen oefenen.

Gemeente Wijk bij Duurstede vraagt of de AVU in gesprek wil treden over besparingsmogelijkheden voor de komende jaren.

De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, Eemnes, Houten, IJsselstein, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Soest, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Woerden, Woudenberg en Zeist hebben schriftelijk aangegeven geen zienswijzen in te dienen.

Reactie Dagelijks Bestuur

Financieel

Opbrengst oud papier

De AVU raamt de opbrengsten van het oud papier sinds jaren conservatief, dat wil zeggen aan de lage kant. Dat heeft te maken met de gevoeligheid van de marktprijs van het oud papier voor economische ontwikkelingen. Fluctuaties van 100% binnen een begrotingsjaar zijn geen uitzondering. Het afgelopen jaar is er wat meer stabiliteit opgetreden en is de papierprijs redelijk hoog. Dit leidt tot meer inkomsten dan begroot. Bij de huidige stand van de marktprijs oud papier (mei 2025) kan dit gaan om circa € 3.6 mln oftewel 6% van het begrotingstotaal voor 2026. Dit neemt niet weg dat nog steeds het risico van de marktinvoel onverminderd hoog is én er geraamd wordt voor 2026 op basis van gegevens zoals deze bekend zijn begin 2025. Daarom raamt de AVU de opbrengst van het oud papier conservatief. Hierdoor is de kans een tegenvaller te moeten inboeken, klein.

Advies AVU: Wanneer een gemeente inschat dat de conservatieve raming van de opbrengst van het oud papier te laag is, kan de gemeente zelf besluiten om op basis van een eigen inschatting hogere inkomsten in de gemeentebegroting op te nemen.

Indexatie

Ruim 98% van de AVU-begroting bestaat uit kosten voor logistiek en verwerking van afval. Deze kosten zijn samengesteld: loonkosten, kosten voor overslag en transport, verwerkingskosten. Deze kosten zijn vrijwel altijd gerelateerd aan de CPI-index of de NEA-index of een combinatie van beide indices. Per contract ligt de indexatie en de berekening ervan vast. Slechts een kleine 2% van het begrotingstotaal wordt op basis van de ingeschatte inflatie berekend, dit zijn de beheerskosten.

Advies AVU: Met het oog op uniformiteit kan de index die geldt voor het gemeentefonds met ingang van het begrotingsjaar 2027 worden overgenomen voor de begrotingsonderdelen die daarvoor in aanmerking komen, de beheerskosten. Voor wat betreft de op contracten gebaseerde overslag-, transport- en verwerkingskosten blijven de in de betreffende contracten berekende en vastgelegde indices van toepassing.

Gevolgen mogelijke uittreding gemeenten

De publieke inzamelorganisaties die momenteel in beeld zijn vereisen geen uittreding uit de AVU van tot hen toetredende gemeenten. In het geval dat één of meerdere gemeenten in de toekomst voor uittreding uit de AVU zouden kiezen, kent de AVU de "Uittredingsregeling 2020". Deze regeling voorziet in een uittredingsplan waarin de (financiële) gevolgen worden onderzocht. Wanneer een gemeente uittreedt, of meerdere gemeenten uittreden, heeft dit gevolgen voor met name de verrekening van de beheerskosten. Deze wijzigen bij uittreding in principe niet, daar het AVU-kantoor een zeer geringe personeelsbezetting kent. De werkzaamheden die door de medewerkers van de AVU worden verricht zijn nagenoeg volledig ten dienste van het collectief. Bij uittreding van één of meerdere gemeenten zal het aantal uren niet verlaagd kunnen worden omdat de werkzaamheden voor het collectief in omvang niet anders worden. Het maakt niet uit of een aanbesteding voor 230

KTon restafval of voor 220 KTon restafval georganiseerd moet worden. Uittreding van één of meerdere gemeenten zal in de praktijk dus altijd leiden tot hogere kosten voor de overige deelnemers. Op basis van de Uittredingsregeling 2020 zal een regeling getroffen worden met de uittredende gemeente(n) om de frictiekosten in 5 jaar af te bouwen.

Advies AVU: Op basis van de huidige bijdrage in de beheerkosten kan een gemeente zelf inschatten wat de kosten van de uittreding ongeveer zullen zijn. Exacte financiële gevolgen van uittreding zullen in beeld worden gebracht wanneer een gemeente daadwerkelijk besluit uit te treden.

Besparingen

De AVU streeft naar een kwalitatief zo goed mogelijke dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten. Gezien het feit dat ruim 98% van de begrotingsuitgaven uitgaven voor de verwerking van afval betreft en deze contractueel vastliggen, liggen de grootste besparingsmogelijkheden in de beperking van de te verwerken hoeveelheden afval. De gemeenten kunnen deze hoeveelheden op diverse wijzen beïnvloeden. Desgewenst wil de AVU in gesprek treden over terugdringing van de hoeveelheden afval.

Aanbestedingen

De AVU heeft eind april 2025 de gemeenteraden geïnformeerd over de komende aanbestedingen. In een notitie is uitgelegd welke uitgangspunten zijn gehanteerd, wat de gunningscriteria zijn, hoe wordt gestuurd op duurzaamheid en op welke wijze social return in de opdrachten is opgenomen. In de genoemde notitie is tevens een digitale bijeenkomst over dit onderwerp aangeboden.

Conclusie

Er zijn geen zienswijzen op de ontwerpbegroting 2026 ingediend die tot inhoudelijke aanpassingen leiden. De begroting 2026 wordt geagendeerd voor vaststelling door het Algemeen Bestuur in de vergadering van 25 juni 2025.

Vervolgprocedure

Deze raadsbrief wordt betrokken bij de behandeling van de voorstellen “Begroting 2026” door het Algemeen Bestuur in de vergadering van 25 juni 2025.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur,

F.A. van Dijk,

Was getekend

Secretaris

G.J. Spelt,

Was getekend

Voorzitter